

ДЕПОЗИТНА РОБОТА БАНКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Механізми пошуку та наукового обґрунтування захисту банківських депозитів, сьогодні потребують поглибленого вивчення, адже у більшості випадків депозитні кошти населення на банківських рахунках, становлять головне джерело фінансування економічного зростання.

Згідно з концепцією стимулювання інвестиційного процесу Дж. М. Кейнса, однією зі складових зростання інвестицій в економіку є стимулювання збільшення обсягів депозитного ринку. В Україні депозитний ринок має стати однією з найважливіших цілей грошово-кредитної політики НБУ.

Обсяг залучених коштів залежить не лише від загального стану економіки країни, але і від окремого регіону, у якому здійснює свою діяльність банк.

У жорсткій конкуренції на ринку грошових ресурсів, під час залучення депозитів, виграють банки, які пропонують клієнтам найбільш вигідні й зручні депозитні продукти.

Станом на 28 березня 2016 року в Україні функціонують 111 банків (без врахування неплатоспроможних банків), з них 41 банк з іноземним капіталом.

Упродовж 2014–2016 років Правлінням Національного банку України було прийнято 66 рішень про віднесення банків до категорії неплатоспроможних, 29 з яких – у 2015 році.

Обсяг залучених коштів від фізичних осіб показує значні темпи зростання. Станом на 1.01.2014 року кошти фізичних осіб у структурі зобов'язань банків становили 433,7 млрд. грн., тобто порівняно з 1.01.2013 роком вони зросли на 19,2 % (станом на 1.01.2013 становили 364 млрд. грн.). Кошти юридичних осіб станом на 1.01.2014 року склали 234,9 млрд. грн., що на 16 % більше, ніж 1.01.2013 року (202,6 млрд. грн.). Однак варто зауважити, що таке зростання на фоні відсутності активного кредитування банківських установ скорочує чистий процентний дохід банків [1].

У структурі депозитної бази банківських установ за строками розміщення найменшу частку становлять строкові вклади терміном понад 2 роки (4,7 %), переважають депозити на вимогу (34,6 %), а депозити строком до 1 року та від 1 до 2 років становлять 28,4 % та 32,2 % відповідно. Це змушує банки переглядати депозитну політику в напрямі адаптації до потреб клієнта підвищення стабільності ресурсної бази.

У структурі депозитів у розрізі валют, в основному, переважають депозити залучені в національній валюті (55,7 %) та доларах США (36,3 %) і значно меншими є розміри вкладів, номіновані в євро, російських рублях та інших валютах.

Необхідно зазначити, що більшість клієнтів, перед внесенням коштів на депозитний рахунок, аналізують депозитний рейтинг банківської установи.

Державні фінустанови «Ощадбанк» і «Укрексімбанк» та банківська група «UniCreditBank» за даними міжнародних рейтингових агентств є найнадійнішими.

Довіра населення до банків досягла історичного мінімуму – внаслідок запровадження оподаткування доходів від депозитів, заборони достроково розривати депозитні договори та банкрутства чверті банківських установ.

Як повідомляє сайт Національного банку України, обсяг гривневих депозитів в українських банках восени зріс на 0,1% – до 356,2 млрд. грн., при цьому обсяг депозитів у валюті скоротився на 2% – до 14,9 млрд. дол.

Традиційним способом боротьби за клієнта в банків залишається відсоткова ставка. Середньозважені ставки за строковими вкладками у гривні минулого року становили 20–21 % річних. Однак чимало банків змушені були залучати депозити від населення іноді під 25 і навіть 27 % річних.

Зміна в річному обчисленні за скоригованими щомісячними даними депозитів не фінансових корпорацій на кінець грудня 2015 року становила 4.1 % порівняно з 3.9 % на кінець листопада 2015 року, а депозитів домашніх господарств на кінець грудня 2015 року становила – 22.1 % порівняно з – 25.0 % на кінець листопада 2015 року.

Для залучення більших коштів банки надають, крім відсотка, додаткові фінансові бонуси своїм клієнтам.

Так, наприклад, «Райффайзен Банк Аваль» [2] пропонує корпоративним клієнтам ефективно використання тимчасово вільних коштів – розміщення на депозитних рахунках на різні строки з можливістю поповнення вкладу та дострокового зняття коштів. Натомість державний Ощадний банк [3] пропонує спеціальну програму лояльності для своїх клієнтів, що передбачає нарахування на депозити вкладом більше 25 тис. грн. додаткові підвищені ставки (+0,75/ 1,25/ 1,50 % до основної ставки залежно від розміру вкладу). Таким чином, проведення науково обґрунтованої депозитної політики має спонукати підприємства, організації і населення зберігати свої поточні грошові доходи і нагромадження на тих чи інших депозитних рахунках та зацікавлювати банки у розвитку різних видів вкладів та впровадженні нових, більш прогресивних, форм депозитних рахунків.

Банківська система України, за роки її незалежності, набула певної міцності та може протистояти проявам нестабільності економічного простору. Водночас спостерігається низький рівень розвитку ринкових відносин у банківській системі, тому необхідно здійснювати перехід до економічного розвитку на інноваційних началах.

Залучення коштів населення у вклади – важливе завдання банку, адже це основа його існування. Для забезпечення більшої кількості клієнтів, варто забезпечувати співробітництво із засобами масової

інформації, які підкреслюватимуть вигідні умови для вкладень та формуватимуть позитивний імідж банку. Обов'язково пам'ятати про постійних клієнтів, проводити різноманітні акції, адже у майбутньому вони можуть поповнити свої вклади, відкрити нові рахунки, порекомендують друзям та родичам. Чим різноманітніші умови по депозитах – тим більше шансів, що клієнт обере оптимальну для себе програму.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Ощадного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oschadbank.ua/ua/>
3. Офіційний сайт «Райффайзен Банк Аваль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.aval.ua/>